

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Causæ excusantes à jejunio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Causa excusantes à jejunio.

17 Impotentia tam physica quam moralis excusat à jejunio Excusantur similiter infirmi & convalescentes, feminae gravidæ, (hæ tamen non excusantur à carnibus; nisi forte sit vehemens appetitus) senes septuagenarii, imò & sexagenarii, quando valde debiles sunt; pauperes quoque non habentes alimentum sufficiens ad unicam refectioem excusantur & pueri, adolescentesque qui vigesimum primum annum nondum compleverunt, modo non sint religiosi professi; tenentur tamen à cibis vetitis abstinere. Item gravis labor excusat à jejunio, consequenter fabri ferrarii, vel lignarii, agricolæ, cæmentarii, extorres, pistores, futores excusantur à jejunio, dum serviliter laborant, etiam si necessitatem non habeant serviliter laborandi. Excusantur præterea longum iter pedestre, v.g. quindecim aut viginti miliarium suscipientes; secus dicendum de barbitonforibus, sartoribus pictoribus & scholaribus, qui ob laborem præcisè non excusantur. *ib. pur. ult. n. 1. & seq.*

18. Denique non tenetur ad jejunium, qui officio suo fungi non potest cum jejunio; & opera pietatis quæ cum jejunio præstari non possunt, excusant à jejunio. *ib. n. 13.*

19. Præterea à jejunio excusatur similiter uxor, quæ ob timorem prave valetudinis, aut deformitatis, vel metu viri non permittitur jejunare; Secus si non permittatur jejunare in contemptum Ecclesiæ, aut religionis; quia Ecclesia sicut non præsumitur velle impedire opera necessaria, ita neque opera debita. *ib. n. 14.*

20 Non excusatur à jejunio, qui magis vexatur tentationibus carnis jejunando, quam non jejunando; quia hujusmodi tentationes per accidens sequuntur: nec est malum vexari à tentationibus, sed vinci; vinci autem possunt aliis modis quam omissione jejunii. *ib. n. 15.*

21. Petes, an qui die jejunii complet vigesimum primum annum, teneatur eo die jejunare? Non tenetur, nondum completa hora, quæ complet vigesimum primum annum. Qui verò rationabiliter dubitat an expleverit vigesimum primum annum, non tenetur ad jejunium Ecclesiasticum; secus dicendum de eo qui dubiam habet non jejunandi causam, is enim tenetur jejunare, nisi dispensationem obtineat;

vel nisi dubium deponat consilio parochi, vel Confessarii
vel alterius viri boni. *ib. n. 16. & 17.*

22. Denique qui jejunium bona fide non servat, putans
justam non jejunandi causam habere, non peccat ut dictum
est. *ib. n. 20.*

Vide v. *Peccatum.*

A D D I T I O.

Natali Christi incidente in feriam sextam, non potest
eo vesci carnibus voto, aut professione impeditus, nisi dis-
pensetur. Potest autem dispensare, qui potest in voto, aut
regula, etsi quidam id negant. *c. explicari de obser jejun. V. B.*
Medin. 1. c. 14 §. 10. Nava. c. 21. n. 11. Azor. l. c. c. 2. q. 13. Cord.
q. 169. Sylv. jejunium q. 10.

Etiā Dominico die jejunare licet, ob devotionem; ce-
vendum tamen scandalum. *Nav. l. c. n. 17. in fin. Bell. l. 6. Azor.*
l. c. cap. in fin. Med. q. 10. de jejun.

Jejunium non violat potus aquæ, aut vini, etiam si quid
datur, ne potus noceat, nec quæ sumuntur per modum me-
dicinæ, vulgo electuaria, nec cibi prægustatio, ut sit à coenæ
aut pincerna, nec jentaculum vespertinum pro more sum-
ptum, vel ex causa sumptum manè, dilato in vesperum præ-
dico, nec ova, aut lacticiuia extra Quadragesimam, ubi est
consuetudo; nec si quid statim finito prædico parum e-
rogatus, ut sit ab amico comedente, illud enim pars prædico
censetur, nec si horam prædico ex causa prævenias, ut iter fac-
cturus, aut propter hospitem. *Vid. l. c. n. 13. Nec jentaculum.*
Nav. l. c. vid. Carbon, de præcept Eccles. Beia, cas. 3. Azor. l. 7. c.
8. dilato) Azor. l. c. c. 8. Nec ova; vid. Nav. l. c. n. 15.

Tres aut quatuor panis uncia conceduntur pro jentacu-
lo. *Azor. l. c.*

Puer ante usum rationis potest vesci carnibus die jejunii,
quia non est legi subiectus. *Cord. cas. 6. Azor. l. c. n. 28. q. 3.*

Quadragesima, Quatuor tempora, vigilia Nativitatis
Pentecostes, Assumptionis B Virginis, omnium Sanctorum,
Apost. Petri & Pauli S. Joannis Apost. SS. Philippi & Jacobi
S. Laurentii, sunt jejunia populo Christiano, sunt alia in
quibusdam locis peculiaria.

Sine jejunio à carnibus, & lacticiiniis in Dominicis Qua-
dra-

dragesimæ, non à lacticiis diebus Veneris, & Sabbathis per annum, abstinendum est.

Excusantur à legé jejunii morbo affecti, debiles, senes, gravidæ, & lactantes, quibus unica comestio non sufficit & vetiti cibi nocent.

Excusantur pauperes sufficiens prandium non habentes, & qui magnis laboribus operam dant, si labores, ratione officii vel in utilitatem Reip. vel ad damnum proprium, aut proximi temporale, seu spirituale vitandum suscipiantur. Sutores, & alii artifices corpus parum exercentes, non excusantur.

Excusantur piis operibus ex officio, vel obedientia operam dantes, ut Concionatores, lectores, confessarii, & alii, si utrumque præstare nequeant.

Cum ex voto suscipitur peregrinatio, quæ commodè in aliud tempus differri nequit, excusat à jejunio, quæ etiam ex magna devotione, si adsit confessarii consilium, & quæ ad damnum temporale fugiendum. Excusatur etiam vir uxori debitum reddere non potens, & uxor cœnans ad vitandas rixas cum viro, dum is in fidei contemptum non cogat illam ad violationem jejunii, tunc enim moriendum potius.

Habens causam dubiam excusantem petat declarationem à confessario, vel à docto viro, vel à medico, vel ab Episcopo. Medici tamen ne prodigi sint in hac re.

Pœnitentem bona fide putantem se habere justam causam non jejunandi, quæ iusta non sit, de mortali non damnet confessarius, nec à bona fide retrahat, sed hortetur, ut periculum jejunandi faciat.

Ignorantia.

Ignorantia probabilis juris, vel facti excusat à pœna legis humanæ, interdum etiam eum non excusat à peccato, ut cum quis peccat, sed ignorat ob id positam à lege pœnam exigentem scientiam, tunc enim abest contemptus legis. De ignorantia, multa Azor. *l. c.* 12. 13. 14. & 15. vid. Tolet. *l. 1. c.* 7 n. 6. Nav. *c. 23. n.* 44 si sit iusta, non affectata, non crassa. *A peccato*) Nav. *1. c. n.* 46.

Imago.

Imaginem Christi sculperè humi in lapide, sub gravissima pœna

T 3